S. Ambrosius super psalmum: Beati immaculati.

Incipit expositio beatissimi ambrosii epi. sup beati imaculati.

LICET MISTICA QUEQUE UELUT TUBE INCRE
puerit sono ciuit ppha. tn moraliu magni magist. qntu ieo excellat etiam
psalmi ei suma declarant gra. Siqde cu suauis omis doctina moral sit.
tu maxime suauitate carminis. 7 psallendi dulcedine delectat aures.
aut nuqua mulcet. Meritoque plerisque locis moraliu psalmoru sententias.
tanqua stellaru diffudit lumina. q elucent atque eminent. Centesimu u
7 octauu decimu psalmu. uelut pleni luminis sole meridiano feruente
calore. i puecta uiri constituit etate. ut neque matutini ort sempleña exordia. neque uesptini occas qda seniles defect. claritati aliqd pferti splendoris decerpent. Que p singlas hebreoru digessit litras. ut que
admodu paruuloru ingenia pmis litraru elemtis adsuescunt discendi
usu assumere. ita etia nos hmoi elemtis usu discam uiuendi. Litris
aut singlis octonos uersiculos adscpsit. ut simul 7 unitate doceret
n pluralitate. Unitas eni cohercet omia. 7 regit. cui subiecta omia
st. 7 purgatione legitime scificationis. Octaua eni die sollepnis purgatio. uel ex lege. qa octaua die circucisionis sollepnitas impleri statuta
e. ul qa tot mund coinqnat erat peccatis nris. 7 septe illius pollut
dieb;. u aut uenit dies resurrectionis. e uiuificati dno ihu resurrexim
7 erecti sum. i nouitate uite pferentes ablutionis gram. Meritoque p
mogenita offerim aiantia i figura pmogeniti filii di. castitatis 7
simplicitatis spale sacficiu acceptu do. n qrto aut qnto die. ne in
mundu aut incosumatu sacficiu sit. s; octaua die q omis i xpo resurrec
tione. n solu resuscitati s; etia confirmati sum. Unn licet i baptismate
stati sit plena purgatio. tn qa ablutionis ipsi sacficiique ratione
baptizat debet agnosce. n offert sacficiu n octauu ingrediat diem.
ut informat agnitione sacramtoru celestiu. n quasi rudis hostia.
sed qsi rationis capax. Tc demu suu mun altarib; sacs offerat. cu

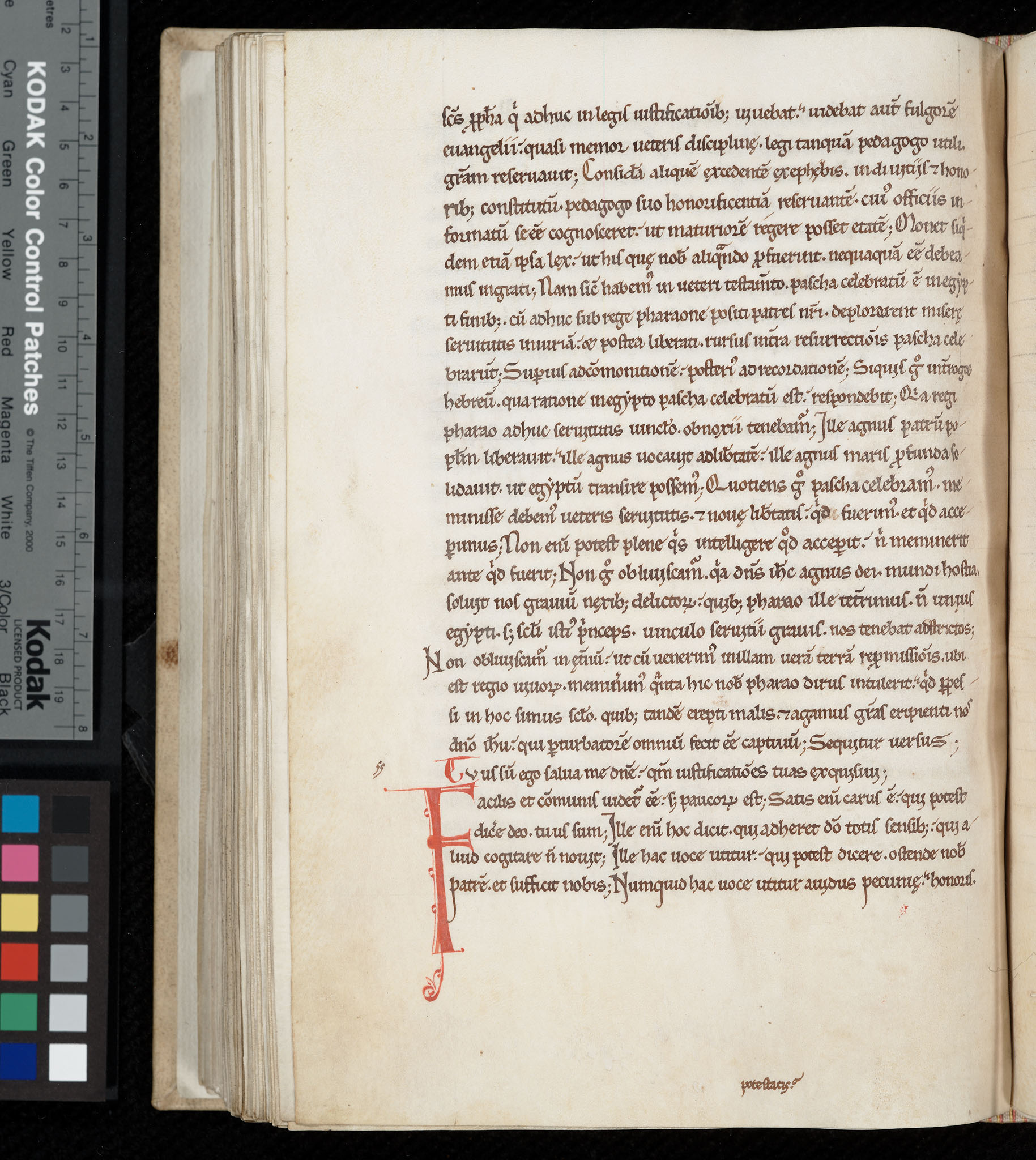
A

cepit ēē instructior. ne offerentis inscientia contaminet obla-
onis misteriū. Titulus aūt psalmi alleluia ē. hoc ē laus dī. In
his enī uere ds laudat. in qb; ē peccatoꝝ remissio. Denique i supi
ore psalmo passio dn̄i p̄missa ē. q̄ mundū hunc diluit. ut di
gnos faceret pplos q dn̄m immaculato ore laudarent. Ipsa
quoque littarū elemēta. ut omīa hebrea nōa n̄ st̄ rationabil
int̄pretationis uacua atque immunia. quoꝝ significatior. es
locis suis aperiem. Centesim̄ 7 undecim̄ psalm̄ p̄ has littas
in hebreo in p̄ncipiis uersiculoꝝ digest̄ ē 7 ē tot̄ ethic̄. et
centesim̄ 7 decim̄ in ita sept̄ uidet. Denique uicenos 7 binos
uersus habent. 7 singulis uersib; singule explicant sententie;
unde. et p̄ metra asserunt̄ ēē descripti. Prima litta aleph dr̄.
cui interp̄tatio doctina ē. Sollicit̄ ḡ auditor. plenos doctrīe
ēē uersus. q secum̄ debes p̄sumere.

·I· BEATI INMACULATI in uia q ambulant in lege dn̄i. Beati q
scrutant̄ testimonia ei. in toto corde exq̄r̄
eū. Quā pulcher ordo. quā plen̄ doctrine
et grē. Non pri̊ q scrutant̄ testimonia ei
dixit. Potuit enī conuenire scd̄m litterā.
sed pri̊ beati inmaculati in uia. ante enī
uita. quā doctrina q̄renda ē. Vita enī bona et sine doctina
habet grām. doctrina sine uite integritate n̄ habet. In ma
liuolā et enī aīām n̄ cadet sapientia. Ideoque ait. q̄rent me
mali et n̄ inuenient. qa improbitate cecat̄ mtis oculus. et
caligante sibi iniqtate. misteria p̄funda intuēri n̄ potest.
Primū ḡ exercenda ē uite militia. corrigendi mores. Cū
hec instituerim̄ ad cursū debitū. ut sit offensionis correctio

eius que annuntiauerunt p os ꝓpharū locutus ē. Os enī
dī ꝓpha intelligitur. cui dr̄. clama. & ille ait. Qd clamabo.
& inspiratū ē ut diceret. omīs caro fenū. Qd utiq; locut᷑. oris dī
functus officio ē. qa locut᷑ ē iudicia dei. Ergo ꝓphica ora
cula iā n̄ sicut abyssus. sed etiā ipsa sic̄ abyssus. qa nemo po
tuit in celo uel in t̄ra librū apire. nisi xp̄c. Veniamus nunc 113
ad sextum uersum.

IN uia inqt testimonioꝝ tuoꝝ delectatus sū. sic̄ in omīb; di
uitiis. Alii in auro. alii in argento. alii in uestib;. alii i possessi
onib;. uineis. oleis. segetib;. alii in opib; picture marmoꝝ. & di
uersis demq; singuli delectationes habent. spālis in uia testimo
nioꝝ celestiū delectat᷑. tamquā omīe possidens patrimoniū.
in omīb; diues sicut apl's dicit. grās ago dō meo semp ꝓ uob
in grā dī nr̄i que data ē uob in xp̄o ihu. qa in omīb; diui
tes facti estis in illo. in omī uerbo & in omī scientia. Tantum
doctina apli corinthii ꝓfecer. ut q ante n̄ poterant. n sic̄ par
uuli lac solū bibere. postea in omīb; diuitiis habundarent
cognitionis et uerbi. Delectat᷑ g̊ dc̄ in omīb; diuitiis cogni
tionis scientie sapientie. in omī actu bonoꝝ opū. Et siqs nc̄
intentus diuinis triplicē illā sapientie hauriat disciplinā. theologikin
ΘΕωΡΙΝΕΝΙΤΡΑΚΤΗΚΝΝΑ ΟΤΙΝΤΙΝ. boni studio pcipi θεωλογικην
ende cognitionis. pulchrior erit exsequende rationalis. prakrikin.
Moralisq; doctrine grām tenens. q ꝓphica enigmata dī πρακτικην
spū reuelante cognouerit. euanglii altitudinē in opib; & logikin.
consiliis comphenderit. aplici sermonis moralitatē auer λογικην.
terit. ista quasi ī omīb; diues uberē capiet uoluntatē. qa
suauis ē corpalis uoluptas. n̄ quasi ꝓ gnē equalitate cū spālib;
cōpat. sed quasi ad testimoniū suauitatis accersit. Siqdē

sanctus propheta qui adhuc in legis iustificationibus vivebat, videbat autem fulgorem
evangelii, quasi memor veteris disciplinae, legi tamquam pedagogo utili
gratiam reservavit. Considera aliquem excedentem ex ephebis, in diversis et hono-
ribus constitutum, pedagogo suo honorificentiam reservantem, cuius officiis in-
formatum se esse cognosceret, ut maturiorem regere posset etatem. Monet siqui-
dem etiam ipsa lex, ut his que nobis aliquando profuerint, nequaquam esse debea-
mus ingrati. Nam sic habemus in veteri testamento: pascha celebratum est in egyp-
ti finibus, cum adhuc sub rege pharaone positi patres nostri deplorarent miserie
servitutis iniuriam, et postea liberati rursus initia resurrectionis pascha cele-
braverunt; Superius ad commonitionem, posterius ad recordationem. Siquis ergo interroget
hebreum qua ratione in egypto pascha celebratum est, respondebit: Quia regi
pharao adhuc servitutis vinclo obnoxii tenebamur. Ille agnus patrum po-
pulum liberavit, ille agnus vocavit ad libertatem, ille agnus maris profunda so-
lidavit, ut egyptum transire possemus. Quotiens ergo pascha celebramus, me-
minisse debemus veteris servitutis et nove libertatis, quid fuerimus et quid acce-
perimus. Non enim potest plene quis intelligere quid acceperit, nisi meminerit
ante quid fuerit. Non ergo obliviscamur quia dominus ihesus agnus dei mundi hostia
solvit nos gravium nexibus delictorum, quibus pharao ille terrenus non utique
egypti sed seculi istius princeps vinculo servitii gravis nos tenebat adstrictos;
Non obliviscamur in eternum, ut cum venerimus in illam veram terram repromissionis, ubi
est regio vivorum, meminerimus quanta hic nobis pharao dirus intulerit, quod perpes-
si in hoc simus seculo, quibus tandem erepti malis, et agamus gratias eripienti nos
domino ihesu, qui perturbatorem omnium fecit esse captivum. Sequitur versus:

Tuus sum ego, salva me domine, quoniam iustificationes tuas exquisivi.

Facilis et communis videtur esse, sed paucorum est. Satis enim carus est, qui potest
dicere deo: tuus sum. Ille enim hoc dicit, qui adheret deo totis sensibus, qui a-
liud cogitare non novit. Ille hac voce utitur, qui potest dicere: ostende nobis
patrem et sufficit nobis. Numquid hac voce utitur avidus pecunie, honoris,

potestatis?

audire. ideo ait uocē tuā insinua mi. Unde et nos si uolum⁹ eum in
nob sedē. simul in hortis clausi. atq; muniti. feram⁹ uirtutū flores.
gr̄e suauitatem. ut disputantē cū anglis. dn̄m ihm audire possim⁹. S;
q̄ futurū erat ut cū ad plenitudinē ęccłā puenisset. psecutionib; ua
riis temptaret. ideo cum ibi grā delectaret. subito cernit insidias pse
cutor. Et quę plus q̄m sponso quā s̄ timeret. ait q̄ psecutorib; xp̄c ma
gis appetitur in nob. ideo ait. fuge fr̄ mi. 7 similis esto tu capreolę aut
hynnulo ceruor. sup montes aromatū. Ppt̄ infirmos fuge. q̄ temptam
ta grauiora ferre n̄ possunt. Ideoq; scriptū ē. ut de ciuitatib; ad ciuitatem
fugiam⁹. Et si nos in hac ciuitate fuerit psecuti. fugiam⁹ in aliā. Ppt̄
infirmos ḡ ut dictum⁹ fugiat. ut fugiat ab infirmis. 7 transeat ad mon
tes aromatū. qui p martyrio odorem possint beatę resurrectionis af
ferre. Montes aromatū sc̄i sunt. Ad eos confugit xp̄c. q̄ fundam̄nta
ei⁹ in montib; sc̄is. Ad eos ḡ confugit. qui sunt ei⁹ stabilia fundam̄nta.
In nob fugit. in illis fida statione consistit. Mons ḡ aromatum
paulus ē. qui potest dicere. bonus odor xp̄i sum⁹ dō. Mons aromatū
dd. cui⁹ orationis odor ascendebat ad dn̄m. q̄ ideo dicebat. Dirigat orō
mea sicut incensū in conspectu tuo. Symmac tam̄ 7 aquila int̄
pretati sunt. qd xp̄c dicat ad ęcclam. quę sedes in hortis. hoc est.
I quę in hortis sedes. supno digna paradiso. q̄ ideo uocem tuā insi
nua m̄. Cui amici intendunt. ego q̄; eam audire desidero. Cepit
in hortis ēē ęccła. postq̄m in hortis passus est xp̄c.

Explic̄ expositio beati ambrosii archiepi mediolan. ciui-
tatis sup psalmum. Beati immaculati; Deo gratias; Amen;